

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (šiesta komora)

z 21. septembra 2016*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Smernica 2011/64/EÚ — Článok 15 ods. 1 — Slobodné stanovenie maximálnych maloobchodných cien tabakových výrobkov výrobcami a dovozcami — Vnútroštátna právna úprava zakazujúca predaj takýchto výrobkov maloobchodníkmi za nižšie ceny, než sú ceny uvedené na kontrolnej známke — Voľný pohyb tovaru — Článok 34 ZFEÚ — Spôsoby predaja — Článok 101 ZFEÚ vykladaný v spojení s článkom 4 ods. 3 ZEÚ“

Vo veci C-221/15,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Hof van beroep te Brussel (Odvolací súd Brusel, Belgicko) z 5. mája 2015 a doručený Súdnemu dvoru 13. mája 2015, ktorý súvisí s trestným konaním proti:

Etablissements Fr. Colruyt NV,

SÚDNY DVOR (šiesta komora),

v zložení: predseda šiestej komory A. Arabadžiev (spravodajca), sudcovia J.-C. Bonichot a C. G. Fernlund,

generálny advokát: N. Wahl,

tajomník: M. Ferreira, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 17. februára 2016,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Etablissements Fr. Colruyt NV, v zastúpení: R. Verstraeten a H. de Bauw, advocaten,
- belgická vláda, v zastúpení: pôvodne N. Zimmer, J. Van Holm a M. Jacobs, neskôr J. Van Holm a M. Jacobs, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci A. Fromont, advocaat,
- francúzska vláda, v zastúpení: G. de Bergues, D. Colas, J. Bousin a S. Ghiandoni, splnomocnení zástupcovia,
- portugalská vláda, v zastúpení: L. Inez Fernandes, A. Brigas Afonso, a M. Rebelo, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: E. Manhaeve, H. van Vliet, a F. Tomat, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 21. apríla 2016,

* Jazyk konania: holandčina.

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 15 ods. 1 smernice Rady 2011/64/EÚ z 21. júna 2011 o štruktúre a sadzbách spotrebnej dane z tabakových výrobkov (Ú. v. EÚ L 176, 2011, s. 24), v spojení s článkami 20 a 21 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“), článku 34 ZFEÚ, ako aj článku 101 ZFEÚ v spojení s článkom 4 ods. 3 ZEÚ.
- 2 Tento návrh bol predložený v rámci trestného konania začatého proti Établissements Fr. Colruyt NV (ďalej len „Colruyt“) v súvislosti s predajom touto spoločnosťou tabakových výrobkov za nižšiu jednotkovú cenu, než je cena, ktorú výrobca alebo dovozca uviedol na kontrolnej známke umiestnenej na týchto výrobkoch.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Odôvodnenia 2, 3, 9 a 10 smernice 2011/64 uvádzajú:
 - „(2) Právne predpisy Únie, ktoré sa týkajú zdaňovania tabakových výrobkov, potrebujú zabezpečiť správne fungovanie vnútorného trhu a zároveň vysokú úroveň ochrany zdravia...“
 - (3) Jedným z cieľov Zmluvy o fungovaní Európskej únie je zachovať hospodársku úniu s vlastnosťami, ktoré sú podobné tým na domácom trhu, so zdravou konkurenciou. V oblasti tabakových výrobkov to podmieňuje, aby spotrebné dane vyrubené na tieto produkty v členských krajinách neznehodnocovali konkurenčné podmienky a neobmedzovali voľný pohyb týchto produktov v rámci Únie.
 - ...
 - (9) Harmonizácia štruktúr spotrebných daní musí viesť najmä k tomu, aby konkurencia medzi kategóriami tabakových výrobkov patriacich do rovnakej skupiny nebola následkom zdanenia znehodnotená a aby došlo k otvoreniu národných trhov členských krajín.
 - (10) Nevyhnutné požiadavky voľnej súťaže zahŕňajú voľnú tvorbu cien všetkých skupín tabakových výrobkov.“
- 4 Článok 1 tejto smernice nachádzajúci sa kapitole 1 nazvanej „Predmet úpravy“ stanovuje:

„Táto smernica určuje všeobecné zásady harmonizácie štruktúry a sadzieb spotrebných daní, ktorým podliehajú tabakové výrobky v členských krajinách.“
- 5 Článok 7 ods. 1 prvý pododsek tejto smernice znie takto:

„Cigarety vyrobené v Únii a dovezené z tretích krajín podliehajú v každom z členských štátov percentuálnej spotrebnej dani z cigariet, vypočítanej podľa maximálnej maloobchodnej ceny vrátane cla, ako aj špecifickej spotrebnej dani z cigariet vypočítanej na základe jednotky množstva.“

6 Článok 15 ods. 1 tej istej smernice znie:

„Výrobcovia alebo prípadne ich zástupcovia alebo splnomocnenci v Únii, ako aj dovozcovia z tretích krajín voľne stanovujú pre každý zo svojich výrobkov a pre každý členský štát, v ktorom majú byť tieto výrobky dané do obehu, maximálnu maloobchodnú cenu.

Prvý pododsek však nemôže byť postavený proti presadzovaniu vnútroštátnych systémov právnych predpisov o dozore nad cenami alebo dodržiavaní predpísaných cien, za predpokladu, že sú zlučiteľné s právnymi predpismi Únie.“

Belgické právo

7 Článok 7 ods. 2a bod 1 wet betreffende de bescherming van de gezondheid van de gebruikers op het stuk van de voedingsmiddelen en andere producten (zákona o ochrane zdravia spotrebiteľa v oblasti potravín a iných tovarov, *Belgisch Staatsblad* z 8. apríla 1977, s. 4501), z 24. januára 1977, vo svojom znení platnom v čase skutkových okolností vo veci samej (ďalej len „zákon o ochrane zdravia“), stanovuje:

„Reklama a sponzorovanie tabakových výrobkov, výrobkov na tabakovej báze a podobných výrobkov, ďalej len tabakových výrobkov, je zakázaná.

Reklamou alebo sponzorovaním sa rozumie každé oznámenie alebo konanie, ktoré sa priamo alebo nepriamo snaží podporiť predaj, bez ohľadu na miesto, použité komunikačné prostriedky alebo použítú techniku.“

Konanie vo veci samej a prejudiciálne otázky

8 Colruyt v Belgicku prevádzkuje pod vlastným menom viacero supermarketov.

9 V nadväznosti na vyšetrovanie federale overheidsdienst van volksgezondheid (verejná federálna služba verejného zdravia, Belgicko), openbaar ministerie (prokuratúra, Belgicko) konštatovala, že Colruyt vo svojich supermarketoch robila reklamu tabakovým výrobkom, ktorá je podľa článku 7, ods. 2a bodu 1 zákona o ochrane zdravia zakázaná. Colruyt takto predávala rôzne tabakové výrobky:

- za nižšiu jednotkovú cenu, než je cena, ktorú výrobca alebo dovozca uviedol na kontrolnej známke umiestnenej na týchto výrobkoch,
- s množstevnou zľavou, ktorá bola zverejnená na žltočervom pozadí na etikete na polici,
- s dočasnou všeobecnou zľavou vo výške 3 % pre všetkých zákazníkov,
- so všeobecnou zľavou vo výške 3 % pre určité skupiny osôb, konkrétne členov mládežníckych hnutí prostredníctvom tzv. „*kampkorting*“ (doslovne „kempová zľava“).

10 Rozhodnutím Correctionele rechtbank te Brussel (Trestný súd Brusel, Belgicko) z 10. mája 2013 bola Colruyt odsúdená najmä na pokutu vo výške 270 000 eur za porušenie tohto ustanovenia.

11 Colruyt podala odvolanie proti tomuto rozsudku na Hof van beroep te Brussel (Odvolací súd Brusel, Belgicko), pričom najmä tvrdí, že zákaz uplatňovať nižšie maloobchodné ceny než sú ceny, ktoré výrobca alebo dovozca uviedli na kontrolnej známke umiestnenej na tabakových výrobkoch, je nezlučiteľné s článkom 15 ods. 1 smernice 2011/64, článkom 34 ZFEÚ a článkom 101 ZFEÚ v spojení s článkom 4 ods. 3 ZEÚ.

12 Za týchto okolností Hof van beroep te Brussel (Odvolací súd Brusel) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:

- „1. Bráni článok 15 ods. 1 smernice 2011/64, prípadne v spojení s článkami 20 a 21 Charty, vnútroštátnej úprave, ktorá zaväzuje maloobchodníkov k rešpektovaniu minimálnych cien tým, že im zakazuje použiť pre tabakové výrobky cenu, ktorá je nižšia ako cena stanovená výrobcom/dovozcom na kontrolnej známke?
2. Bráni článok 34 ZFEÚ vnútroštátnemu opatreniu, ktoré zaväzuje maloobchodníkov k rešpektovaniu minimálnych cien tým, že im zakazuje použiť pre tabakové výrobky cenu, ktorá je nižšia ako cena stanovená výrobcom/dovozcom na kontrolnej známke?
3. Bráni článok 4 ods. 3 ZFEÚ v spojení s článkom 101 ZFEÚ vnútroštátnemu opatreniu, ktoré zaväzuje maloobchodníkov k rešpektovaniu minimálnych cien tým, že im zakazuje použiť pre tabakové výrobky cenu, ktorá je nižšia ako cena stanovená výrobcom/dovozcom na kontrolnej známke?“

O prípustnosti návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 13 Belgická vláda tvrdí, že návrh na začatie prejudiciálneho konania je neprípustný z dôvodu, že po prvý článok 7 ods. 2a bod 1 zákona o ochrane zdravia nesúvisí s predmetom sporu vo veci samej, keďže maloobchodné predajné ceny tabakových výrobkov sú upravené inými ustanoveniami belgického práva. Po druhé tvrdí, že výklad smernice 2011/64 je irelevantný pre vyriešenie tohto sporu, pretože cieľom uvedeného článku 7 ods. 2a bod 1 nebolo prebrať túto smernicu do belgického práva. Po tretie sa domnieva, že vnútroštátny súd nespĺňa podmienky stanovené článkom 94 Rokovacieho poriadku Súdnemu dvoru, keďže neobsahuje dostatok informácií o vecnom a právnom rámci uvedeného sporu, ani konkrétne dôvody, ktoré viedli vnútroštátny súd k tomu, aby si kládol otázku výkladu ustanovení práva Únie. Francúzska vláda tiež vyjadruje pochybnosti o prípustnosti tohto návrhu.
- 14 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdnemu dvoru pri otázkach týkajúcich sa výkladu práva Únie položených vnútroštátnym súdom v rámci právnej úpravy a skutkových okolností, ktoré tento súd vymedzí na vlastnú zodpovednosť a ktorých presnosť Súdnemu dvoru neprináleží preverovať, platí prezumpcia relevantnosti. Odmietnuť rozhodnúť o návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ktorý položil vnútroštátny súd, možno len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá nijaký vzťah k existencii alebo predmetu sporu vo veci samej, ak ide o problém hypotetickej povahy, alebo tiež vtedy, ak Súdny dvor nemá k dispozícii skutkové a právne podklady nevyhnutné na užitočné zodpovedanie otázok, ktoré sú mu položené (rozsudok zo 16. júla 2015, Sommer Antriebs- und Funktechnik, C-369/14, EU:C:2015:491, bod 32 a citovaná judikatúra).
- 15 Pokiaľ ide o prvý dôvod neprípustnosti návrhu na začatie prejudiciálneho konania, stačí pripomenúť, že v rámci konania podľa článku 267 ZFEÚ Súdnemu dvoru neprináleží, aby posudzoval výklad ustanovení vnútroštátneho práva alebo rozhodoval, či je ich výklad vnútroštátnym súdom správny (rozsudok zo 7. októbra 2010, dos Santos Palhota a i, C-515/08, EU:C:2010:589, bod 18).
- 16 Pokiaľ ide o druhý dôvod neprípustnosti predložený belgickou vládou, nie je zjavné, že by situácia sporná vo veci samej bola vylúčená z pôsobnosti smernice 2011/64 alebo aspoň, že by článok 7 ods. 2a bod 1 zákona o ochrane zdravia nemohol brániť potrebnému účinku niektorých ustanovení tejto smernice a že požadovaný výklad uvedenej smernice nemá nijaký vzťah so skutočnosťou alebo predmetom sporu vo veci samej. Navyše táto námietka sa týka vecnej stránky prvej prejudiciálnej otázky.

- 17 Pokiaľ ide o tretí dôvod neprípustnosti, je namieste konštatovať, že vnútroštátny súd v prejednávanej veci opísal právny a skutkový rámec sporu vo veci samej dostatočne presne na to, aby umožnil Súdnemu dvoru užitočne odpovedať na otázky, ktoré mu boli položené, a aby sa dotknutým osobám uvedeným v článku 23 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie umožnilo predložiť pripomienky. Navyše návrhu na začatie prejudiciálneho konania umožňuje pochopiť, že vnútroštátny súd má pochybnosti, pokiaľ ide o zlučiteľnosť vnútroštátnej právnej úpravy dotknutej vo veci samej s ustanoveniami práva Únie, ktorých výklad sa požaduje, a že v prípade nezlučiteľnosti tejto právnej úpravy s uvedenými ustanoveniami by sa obvinenia vznesené proti Colruyt považovali za nedôvodné.
- 18 Vzhľadom na predchádzajúce treba dospieť k záveru, že návrh na začatie prejudiciálneho konania je prípustný.

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 19 Svojou prvou prejudiciálnou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 15 ods. 1 smernice 2011/64 s prihliadnutím na články 20 a 21 Charty má vykladať v tom zmysle, že bráni takej vnútroštátnej právnej úprave, aká je sporná vo veci samej, ktorá zakazuje maloobchodníkom predávať tabakové výrobky za nižšiu jednotkovú cenu, než je cena, ktorú výrobca alebo dovozca uviedol na kontrolnej známke umiestnenej na týchto výrobkoch.
- 20 Ako vyplýva z článku 1 smernice 2011/64, jej cieľom je určiť všeobecné zásady harmonizácie štruktúry a sadzieb spotrebnej dane, ktorým podliehajú tabakové výrobky v členských štátoch. Táto smernica teda patrí do daňovej právnej úpravy Únie uplatňujúcej sa na tabakové výrobky, ktorej cieľom je v zmysle odôvodnenia 2 uvedenej smernice najmä zabezpečiť riadne fungovanie vnútorného trhu.
- 21 Z odôvodnenia 3 smernice 2011/64 navyše vyplýva, že na účely dosiahnutia tohto cieľa sa táto smernica snaží zabezpečiť, aby uplatnenie daní, ktoré zaťažujú spotrebu tabakových výrobkov, v rámci členských štátov, neskreslovalo podmienky hospodárskej súťaže a nebránilo voľnému pohybu týchto výrobkov v Únii. Osobitne odôvodnenie 9 tejto smernice uvádza, že harmonizácia štruktúr spotrebných daní musí viesť najmä k tomu, aby konkurencia medzi kategóriami tabakových výrobkov patriacich do rovnakej skupiny nebola následkom zdanenia znehodnotená a aby došlo k otvoreniu národných trhov členských krajín.
- 22 Z vyššie uvedeného vyplýva, že cieľom smernice 2011/64 je zaručiť riadne fungovanie vnútorného trhu, pokiaľ ide o uplatnenie spotrebnej dane z tabakových výrobkov v rámci členských štátov.
- 23 Článok 15 ods. 1 prvý pododsek tejto smernice sa musí vykladať s ohľadom na tento cieľ. Stanovuje, že výrobcovia alebo prípadne ich zástupcovia alebo splnomocnenci v Únii, ako aj dovozcovia z tretích krajín voľne stanovujú pre každý zo svojich výrobkov a pre každý členský štát, v ktorom majú byť tieto výrobky dané do obehu, maximálnu maloobchodnú cenu, a to s cieľom zaručiť účinnú hospodársku súťaž medzi nimi.
- 24 Súdny dvor už rozhodol, že cieľom tohto ustanovenia je na jednej strane zabezpečiť, aby stanovenie vymeriavacieho základu na výpočet proporcionálnej spotrebnej dane tabakových výrobkov, t. j. maximálnej maloobchodnej ceny týchto výrobkov, podliehalo rovnakým pravidlám vo všetkých členských štátoch, a na druhej strane zachovať slobodu týchto hospodárskych subjektov, ktorá im umožní skutočne profitovať z konkurenčnej výhody vyplývajúcej z prípadne nižších výrobných nákladov (pozri analogicky rozsudok zo 4. marca 2010, Komisia/Francúzsko, C-197/08, EU:C:2010:111, bod 36).

- 25 Navyše uvedené ustanovenie patrí do systému zdaňovania tabaku, z čoho vyplýva, že cena určená zo strany výrobcu alebo dovozcu a schválená verejným orgánom predstavuje maximálnu cenu a ako taká sa dodržiava na všetkých stupňoch distribučného reťazca až po predaj spotrebiteľovi, aby sa predchádzalo zásahom do integrity daňových výnosov prekročením tejto ceny (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. marca 2010, Komisia/Francúzsko, C-197/08, EU:C:2010:111, bod 43).
- 26 Článok 15 ods. 1 prvý pododsek smernice 2011/64 má teda za cieľ zaručiť, aby uplatnenie pravidiel týkajúcich sa spotrebných daní z tabakových výrobkov nepoškodzovalo ciele hospodárskej súťaže, čo znamená, ako vyplýva z odôvodnenia 10 tejto smernice, uplatnenie režimu cien slobodne určených výrobcami alebo dovozcami pre všetky kategórie tabakových výrobkov.
- 27 Súdny dvor teda v podstate rozhodol, že článok 15 ods. 1 smernice 2011/64 nemožno vykladať tak, že bráni právnej úprave, ktorá na účely predaja tabakových výrobkov dovezených do krajiny alebo v nej vyrobených spotrebiteľovi, stanovuje povinnosť uplatniť predajnú cenu, konkrétne cenu napísanú na kontrolnej známke, pod podmienkou, že táto cena bola slobodne stanovená výrobcom alebo dovozcom (pozri analogicky rozsudok zo 16. novembra 1977, GB-Inno-BM, 13/77, EU:C:1977:185, body 63 a 64).
- 28 Pokiaľ ide o prejednávajúcu vec, také ustanovenie vnútroštátnej úpravy, akým je článok 7 ods. 2a bod 1 zákona o ochrane zdravia, ktoré podľa informácií poskytnutých vnútroštátnym súdom zakazuje maloobchodníkom najmä predávať tabakové výrobky za nižšiu jednotkovú cenu, než je cena, ktorú výrobca alebo dovozca uviedol na kontrolnej známke umiestnenej na týchto výrobkoch, má určite za následok, vzhľadom na osobitosti mechanizmu zdaňovania tabakových výrobkov, uloženie povinnosti týmto hospodárskym subjektom, aby pri predaji takýchto výrobkov spotrebiteľovi uplatnili cenu uvedenú na kontrolnej známke. Zo spisu predloženého Súdnemu dvoru však nevyplýva, že by cieľom tohto ustanovenia bolo upravovať stanovenie ceny uvádzanej výrobcom alebo dovozcom na uvedenej kontrolnej známke, ani že by sa toto ustanovenie iným spôsobom dotýkalo uplatnenia spotrebnej dane z tabakových výrobkov.
- 29 Preto takéto vnútroštátne ustanovenie nespadá pod situáciu upravenú článkom 15 ods. 1 smernice 2011/64. V dôsledku toho toto ustanovenie nebráni uvedenej právnej úprave.
- 30 Tento výklad nespochybňuje ani tvrdenie spoločnosti Colruyt, podľa ktorého skutočnosť, že sa maloobchodníkom neprizná sloboda v zmysle uvedenej článku 15 ods. 1 stanoviť predajnú cenu tabakových výrobkov pre spotrebiteľa, predstavuje neodôvodnenú diskrimináciu medzi maloobchodníkmi, ktorí sú súčasne importérmi, a maloobchodníkmi, ktorí nie sú importérmi, a to v rozpore s článkami 20 a 21 Charty. Tieto ustanovenia Charty totiž v nijakom prípade nemôžu mať za účinnosť rozšírenie pôsobnosti smernice 2011/64 na stanovenie minimálnych cien uplatňovaných maloobchodníkmi, ktoré v zásade nie je dotknuté uplatnením spotrebnej dane na tabakové výrobky.
- 31 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že je potrebné odpovedať na prvú otázku tak, že článok 15 ods. 1 smernice 2011/64 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni takej vnútroštátnej právnej úprave, aká je sporná vo veci samej, ktorá zakazuje maloobchodníkom predávať tabakové výrobky za nižšiu jednotkovú cenu, než je cena, ktorú výrobca alebo dovozca uviedol na kontrolnej známke umiestnenej na týchto výrobkoch, pod podmienkou, že táto cena bola slobodne stanovená výrobcom alebo dovozcom.

O druhej otázke

- 32 Svojou druhou prejudiciálnou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 34 ZFEÚ má vykladať v tom zmysle, že bráni takej vnútroštátnej právnej úprave, aká je sporná vo veci samej, ktorá zakazuje maloobchodníkom predávať tabakové výrobky za nižšiu jednotkovú cenu, než je cena, ktorú výrobca alebo dovozca uviedol na kontrolnej známke umiestnenej na týchto výrobkoch.

- 33 Článok 34 ZFEÚ zakazuje medzi členskými štátmi množstevné obmedzenia dovozu a všetky opatrenia s rovnocenným účinkom. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že každé opatrenie členského štátu, ktoré môže priamo alebo nepriamo, skutočne alebo potenciálne brániť obchodu v rámci Únie, sa má považovať za opatrenie s rovnakým účinkom ako množstevné obmedzenie v zmysle tohto ustanovenia (rozsudky z 11. júla 1974, Dassonville, 8/74, EU:C:1974:82, bod 5, a z 23. decembra 2015, Scotch Whisky Association a i, C-333/14, EU:C:2015:845, bod 31).
- 34 Preto sú opatrenia s rovnakým účinkom prekážkami voľného pohybu tovaru vyplývajúcimi pri neexistencii harmonizácie právnych poriadkov z uplatnenia na tovary s pôvodom v iných členských štátoch, kde sú tieto tovary zákonne vyrábané alebo uvádzané na trh, pravidiel týkajúcich sa podmienok, ktorým musia zodpovedať tieto tovary, aj keď sú tieto pravidlá nerozdielne uplatniteľné na všetky tovary (pozri v tomto zmysle rozsudky z 20. februára 1979, Rewe-Zentral, nazývaný „Cassis de Dijon“, 120/78, EU:C:1979:42, body 6, 14 a 15).
- 35 Vnútroštátne ustanovenia obmedzujúce alebo zakazujúce určité spôsoby predaja nie sú spôsobilé priamo alebo nepriamo, skutočne alebo potenciálne narušiť obchod medzi členskými štátmi v zmysle tejto judikatúry, ak sa tieto ustanovenia na jednej strane týkajú všetkých dotknutých subjektov vykonávajúcich svoju činnosť na vnútroštátnom území a na druhej strane sa rovnakým spôsobom týkajú z právneho aj zo skutkového hľadiska predaja domácich výrobkov, ako aj výrobkov pochádzajúcich z iných členských štátov. Ak sú totiž tieto podmienky splnené, uplatnenie predpisov tohto typu na predaj výrobkov, ktoré pochádzajú z iného členského štátu a zodpovedajú pravidlám tohto štátu, nie je takej povahy, aby bránilo prístupu týchto výrobkov na trh alebo mu v tom bránilo viac ako prístupu domácich výrobkov (rozsudok z 10. februára 2009, Komisia/Taliansko, C-110/05, EU:C:2009:66, bod 36).
- 36 V dôsledku toho sa za opatrenia s rovnakým účinkom ako množstevné obmedzenia dovozu v zmysle článku 34 ZFEÚ musia považovať také opatrenia prijaté členským štátom, ktorých cieľom alebo účinkom je menej výhodné zaobchádzanie s výrobkami pochádzajúcimi z iných členských štátov, ako aj opatrenia uvedené v bode 34 tohto rozsudku. Pod tento istý pojem patrí tiež akékoľvek iné opatrenie, ktoré bráni prístupu na trh určitého členského štátu výrobkom s pôvodom v iných členských štátoch (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. februára 2009, Komisia/Taliansko, C-110/05, EU:C:2009:66, bod 37).
- 37 V tomto ohľade, pokiaľ sa taká vnútroštátna právna úprava o cenách tabakových výrobkov, aká je obsiahnutá v článku 7 ods. 2a bode 1 zákona o ochrane zdravia, netýka vlastností týchto výrobkov, ale len spôsobov, akými sa môžu predávať, táto právna úprava sa musí považovať za týkajúcu sa spôsobov predaja (pozri analogicky rozsudok z 30. apríla 2009, Fachverband der Buch- und Medienwirtschaft, C-531/07, EU:C:2009:276, bod 20).
- 38 Pokiaľ ide o otázku, či právna úprava spĺňa podmienky uvedené v bode 35 tohto rozsudku, na jednej strane stačí uviesť, že také vnútroštátne ustanovenie, akým je uvedený článok 7 ods. 2a bod 1, ktoré zakazuje maloobchodnom predávať tabakové výrobky za nižšiu jednotkovú cenu, než je cena, ktorú výrobca alebo dovozca uviedol na kontrolnej známke umiestnenej na týchto výrobkoch, sa uplatňuje na všetky dotknuté hospodárske subjekty vykonávajúce svoju činnosť na vnútroštátnom území.
- 39 Na druhej strane, pokiaľ sa toto ustanovenie netýka stanovenia ceny uvedenej na tejto kontrolnej známke dovozcami výrobkov pochádzajúcich z iných členských štátov a pokiaľ si títo dovozcovia zachovávajú slobodu stanovenia tejto ceny, nemôže brániť prístupu tabakových výrobkov z iného štátu na belgický trh, ani mu brániť viac ako prístupu tuzemských tabakových výrobkov.
- 40 V dôsledku toho takáto právna úprava nepredstavuje opatrenie s rovnocenným účinkom ako množstevné obmedzenie dovozu zakázané článkom 34 ZFEÚ.

- 41 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy je potrebné odpovedať na druhú otázku tak, že článok 34 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni takej vnútroštátnej právnej úprave, akou je právna úprava sporná vo veci samej, ktorá zakazuje maloobchodníkom predávať tabakové výrobky za nižšiu jednotkovú cenu, než je cena, ktorú výrobca alebo dovozca uviedol na kontrolnej známke umiestnenej na týchto výrobkoch, pod podmienkou, že táto cena bola slobodne stanovená dovozcom.

O tretej otázke

- 42 Svojou treťou prejudiciálnou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 101 ZFEÚ v spojení s článkom 4 ods. 3 ZEÚ má vykladať v tom zmysle, že bráni takej vnútroštátnej právnej úprave, aká je sporná vo veci samej, ktorá zakazuje maloobchodníkom predávať tabakové výrobky za nižšiu jednotkovú cenu, než je cena, ktorú výrobca alebo dovozca uviedol na kontrolnej známke umiestnenej na týchto výrobkoch.
- 43 Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že hoci je nesporné, že článok 101 ZFEÚ sa týka iba správania podnikov, a nie zákonov alebo iných právnych predpisov členských štátov, nič to nemení na skutočnosti, že tento článok v spojení s článkom 4 ods. 3 ZEÚ zavádzajúcim povinnosť spolupráce medzi Úniou a členskými štátmi ukladá členským štátom povinnosť, aby neprijímali alebo nezachovávali v účinnosti opatrenia, a to ani vo forme zákonov alebo iných právnych predpisov, spôsobilé zmať potrebný účinok pravidiel hospodárskej súťaže, ktoré sa uplatňujú na podniky (rozsudok zo 4. septembra 2014, API a i., C-184/13 až C-187/13, C-194/13, C-195/13 a C-208/13, EU:C:2014:2147, bod 28 a citovaná judikatúra).
- 44 K porušeniu článku 101 ZFEÚ v spojení s článkom 4 ods. 3 ZEÚ dochádza vtedy, ak členský štát nariadi alebo zvýhodní uzatváranie kartelových dohôd v rozpore s článkom 101 ZFEÚ, alebo posilní účinky takýchto dohôd, alebo zbaví svoju vlastnú právnu úpravu jej štátneho charakteru tým, že prenesie zodpovednosť za prijatie rozhodnutí zasahujúcich do oblasti hospodárstva na súkromné subjekty (rozsudok zo 4. septembra 2014, API a i., C-184/13 až C-187/13, C-194/13, C-195/13 a C-208/13, EU:C:2014:2147, bod 29).
- 45 V každom prípade, právna úprava, ktorej cieľom nie je uložiť povinnosť uzavretia zmlúv medzi dodávateľmi a maloobchodníkmi alebo iné správanie, ako sú upravené v článku 101 ods. 1 ZFEÚ, ale naopak priznáva verejným orgánom zodpovednosť za stanovenie predajných cien pre spotrebiteľa, nie je v rozpore s týmto ustanovením v spojení s článkom 4 ods. 3 ZEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudok z 29. januára 1985, Cullet a Chambre syndicale des réparateurs automobiles et détaillants de produits pétroliers, 231/83, EU:C:1985:29, body 17 a 18). Rovnako nenariaďuje ani nezvýhodňuje uzatváranie kartelových dohôd taká právna úprava, ktorá stanovuje zákaz, ktorý si vystačí sám (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. novembra 1991, Ohra Schadeverzekeringen, C-245/91, EU:C:1993:887, bod 11).
- 46 Ako sa konštatovalo v bode 28 tohto rozsudku, také ustanovenie vnútroštátnej právnej úpravy, akým je článok 7 ods. 2a bod 1 zákona o ochrane zdravia, má za účinok uloženie maloobchodníkom povinnosti uplatniť pri predaji spotrebiteľovi tabakových výrobkov konkrétnu predajnú cenu, konkrétne cenu, ktorú výrobca alebo dovozca uviedol na kontrolnej známke uvedenej na týchto výrobkoch. Takáto právna úprava neukladá povinnosti uzavretia dohôd medzi dodávateľmi a maloobchodníkmi, ani mu nenapomáha, ale si vystačí sama v tom ohľade, že má priamo za účinok stanovenie cien uplatňovaných maloobchodníkmi. Navyše zo spisu predloženého Súdneho dvoru nevyplýva, že by prijatiu článku 7 ods. 2a bodu 1 zákona o ochrane zdravia predchádzala dohoda o predajných cenách uložených v odvetví tabakových výrobkov.
- 47 Navyše uvedený článok 7 ods. 2a bod 1 nedeleguje na súkromné hospodárske subjekty zodpovednosť, aby stanovili cenu uplatňovanú maloobchodníkmi alebo aby prijímali iné zasahujúce rozhodnutia hospodárskeho záujmu.

- 48 Za týchto podmienok taká právna úprava, o akú ide vo veci samej, nemôže brániť potrebnému účinku článku 101 ods. 1 ZFEÚ.
- 49 Z vyššie uvedených úvah vyplýva, že na tretiu otázku je potrebné odpovedať tak, že článok 101 ZFEÚ v spojení s článkom 4 ods. 3 ZEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni takej vnútroštátnej právnej úprave, aká je sporná vo veci samej, ktorá zakazuje maloobchodníkom predávať tabakové výrobky za nižšiu jednotkovú cenu, než je cena, ktorú výrobca alebo dovozca uviedol na kontrolnej známke umiestnenej na týchto výrobkoch.

O trovách

- 50 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (šiesta komora) rozhodol takto:

1. Článok 15 ods. 1 smernice Rady 2011/64/EÚ z 21. júna 2011 o štruktúre a sadzbách spotrebnej dane z tabakových výrobkov sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni takej vnútroštátnej právnej úprave, aká je sporná vo veci samej, ktorá zakazuje maloobchodníkom predávať tabakové výrobky za nižšiu jednotkovú cenu, než je cena, ktorú výrobca alebo dovozca uviedol na kontrolnej známke umiestnenej na týchto výrobkoch, pod podmienkou, že táto cena bola slobodne stanovená výrobcom alebo dovozcom.
2. Článok 34 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni takej vnútroštátnej právnej úprave, aká je sporná vo veci samej, ktorá zakazuje maloobchodníkom predávať tabakové výrobky za nižšiu jednotkovú cenu, než je cena, ktorú výrobca alebo dovozca uviedol na kontrolnej známke umiestnenej na týchto výrobkoch, pod podmienkou, že táto cena bola slobodne stanovená dovozcom.
3. Článok 101 ZFEÚ v spojení s článkom 4 ods. 3 ZEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni takej vnútroštátnej právnej úprave, aká je sporná vo veci samej, ktorá zakazuje maloobchodníkom predávať tabakové výrobky za nižšiu jednotkovú cenu, než je cena, ktorú výrobca alebo dovozca uviedol na kontrolnej známke umiestnenej na týchto výrobkoch.

Podpisy